

PRESUDA SUDA

3. veljače 1976.(*)

U predmetu 59/75,

povodom zahtjeva koji je na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u uputio Giudice istruttore presso il Tribunale di Como (istražni sudac pri Sudu u Comu, Italija) u kaznenom postupku između

Pubblico Ministero

i

Flavija Manghera i dr.

radi prethodne odluke o tumačenju članka 37. stavka 1. Ugovora o EEZ-u,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, H. Kutscher, predsjednik vijeća, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart i A. O'Keeffe, suci,

nezavisni odvjetnik: J.-P. Warner,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 30. lipnja 1975., koje je Sud zaprimio 7. srpnja 1975., Giudice istruttore presso il Tribunale di Como (istražni sudac pri Sudu u Comu, Italija) zatražio je od Suda na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u da doneše prethodnu odluku o tumačenju članka 37. stavka 1. Ugovora o EEZ-u i Rezolucije Vijeća od 21. travnja 1970. o državnim monopolima komercijalne naravi na duhanske proizvode (SL C br. 50 od 28. travnja 1970., str. 2.).
- 2 Nacionalni sud odlučuje o primjeni talijanskog kaznenog prava na činjenično stanje koje je kvalificirano kao povreda pravnih odredaba kojima se državnom monopolu na duhanske proizvode dodjeljuje isključivo pravo uvoza.
- 3 Prvim se pitanjem pita treba li članak 37. stavak 1. Ugovora tumačiti tako da se s 31. prosinca 1969. (dan isteka prijelaznog razdoblja) komercijalni monopol trebao

restrukturirati na način da se otkloni čak i sama mogućnost bilo kakve diskriminacije izvoznika Zajednice s posljedičnim ukidanjem 1. siječnja 1970. isključivog prava uvoza iz drugih država članica.

4 U skladu s člankom 37. stavkom 1., države članice dužne su postupno prilagoditi sve državne monopole komercijalne naravi kako bi se osiguralo da nakon isteka prijelaznog razdoblja među državljanima država članica ne postoji diskriminacija u pogledu uvjeta nabave i prodaje robe.

5 Iako ne zahtijeva ukidanje navedenih monopolja, ta odredba propisuje obvezu njihove prilagodbe na način da nakon isteka prijelaznog razdoblja ne postoji diskriminacija.

6 U svrhu tumačenja članka 37. s obzirom na narav i područje primjene propisane prilagodbe, valja proučiti povezanost te odredbe s drugim stanicama istoga članka kao i njezino mjesto unutar općeg sustava Ugovora.

7 Taj se članak nalazi u glavi o slobodnom kretanju robe, konkretno u poglavljiju II. o ukidanju količinskih ograničenja među državama članicama.

Primjenjuje se na sva tijela kojima država članica izravno ili neizravno nadzire, određuje ili znatno utječe na uvoz ili izvoz među državama članicama.

8 Osim toga, člankom 37. stavkom 2. propisuje se obveza svih država članica da se od početka prijelaznog razdoblja suzdrže od uvođenja bilo koje nove mjere koja bi mogla ograničiti područje primjene člana o ukidanju carina i količinskih ograničenja među državama članicama.

Nadalje, člankom 37. stavkom 3. predviđeno je da rokovi prilagodbe iz stavka 1. moraju biti uskladeni s ukidanjem količinskih ograničenja za iste proizvode, koje je predviđeno člancima 30. do 34.

9 Iz tih odredaba i njihove strukture proizlazi da je cilj obvezе iz stavka 1. osigurati usklađenost s temeljnim pravilima slobodnog kretanja robe na zajedničkom tržištu, osobito ukidanjem količinskih ograničenja i mera s istovrsnim učinkom u trgovini među državama članicama.

10 Taj cilj ne bi bio postignut kada u državi članici s komercijalnim monopolom ne bi bilo osigurano slobodno kretanje robe iz drugih država članica koja je slična robi koja je predmet monopolja.

11 I sama se Rezolucija Vijeća od 21. travnja 1970. o državnim monopolima komercijalne naravi na duhanske proizvode odnosi na obvezu ukidanja isključivih prava uvoza i stavljanja na tržište duhanskih proizvoda.

12 Zato isključivo pravo uvoza duhanskih proizvoda koji su predmet dotičnog monopolja jest diskriminacija izvoznika Zajednice zabranjena člankom 37. stavkom 1.

13 Stoga na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 37. stavak 1. Ugovora o EEZ-u treba tumačiti tako da s 31. prosinca 1969. svaki državni monopol komercijalne naravi mora biti prilagođen na način da se ukine isključivo pravo uvoza iz drugih država članica.

- 14 Drugim se pitanjem želi saznati je li članak 37. stavak 1. Ugovora neposredno primjenljiv te stvara li pojedinačna prava koja nacionalni sudovi moraju štititi.
- 15 Činjenica da po isteku prijelaznog razdoblja među državljanima država članicama ne smije postojati nikakva diskriminacija u pogledu uvjeta nabave i prodaje robe jest obveza s odgodnim učinkom koja ima vrlo precizan cilj.
- 16 Po isteku prijelaznog razdoblja ta obveza više ne podliježe nikakvom uvjetu, njezino ispunjenje ili učinci nisu više podložni uvođenju bilo kakve mjere Zajednice ili država članica, a po naravi je takva da se državljeni država članica mogu na nju pozivati pred nacionalnim sudovima.
- 17 Trećim se pitanjem pita je li posljedično bilo moguće da osobe koje nisu monopolisti nakon 1. siječnja 1970. na temelju članka 37. stavka 1. Ugovora iz država Zajednice uvoze na talijansko državno područje proizvode koji su bili predmet duhanskog monopola predviđenog Zakonom br. 907 od 17. srpnja 1942. ako su platile davanja predviđena za tu vrstu proizvoda.
- 18 Budući da se to pitanje odnosi na primjenu, a ne na tumačenje prava Zajednice, za davanje odgovora na njega nadležan je nacionalni sud.
- 19 Četvrtim se pitanjem pita može li Rezolucija Vijeća od 21. travnja 1970. izmijeniti područje primjene odredaba članka 37. stavka 1. Ugovora i, ako je odgovor potvrđan, je li ona obvezujuća za države članice na način da se, bez potrebe za dodatnim propisima Zajednice, njome neposredno uklanjanju sva ograničenja na uvoz proizvoda koji su predmet monopola, čime se gase isključiva prava duhanskog monopola.
- 20 U skladu s tekstrom te rezolucije, „francuska i talijanska vlada obvezuju se poduzeti sve potrebne mјere za ukidanje diskriminacije koja proizlazi iz državnih monopola komercijalne naravi. Isključiva prava uvoza i veleprodaje duhanskih proizvoda trebaju biti ukinuta najkasnije 1. siječnja 1976.” [neslužbeni prijevod]
- 21 Dotična rezolucija, koja u biti izražava političku volju Vijeća te francuske i talijanske vlade da okončaju stanje kojim se krši članak 37. stavak 1., ne može proizvesti učinke koji bi se mogli koristiti protiv pojedinaca.

Konkretno, rokovi navedeni u Rezoluciji ne mogu imati prednost pred onima iz Ugovora.

- 22 Stoga na četvrtu pitanje valja odgovoriti niječno.

Troškovi

- 23 Troškovi Komisije Europskih zajednica, koja je podnijela očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.

Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

kao odgovor na pitanja koja mu je rješenjem od 30. lipnja 1975. uputio Giudice istruttore presso il Tribunale di Como (istražni sudac pri Sudu u Comu, Italija), odlučuje:

1. **Članak 37. stavak 1. Ugovora o EEZ-u treba tumačiti tako da s 31. prosinca 1969. svaki državni monopol komercijalne naravi mora biti prilagođen na način da se ukine isključivo pravo uvoza iz drugih država članica.**
2. **Po isteku prijelaznog razdoblja državljeni država članica mogu se pred nacionalnim sudovima pozivati na članak 37. stavak 1.**
3. **Rezolucija Vijeća od 21. travnja 1970. ne mijenja područje primjene odredaba članka 37. stavka 1.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 3. veljače 1976.

[Potpisi]

* Jezik postupka: talijanski